

Излиза два пѣти въ
мѣсеца. Годишна цѣна
е: гр. 20.— Безъ пред-
плата Спомоществова-
тели не сѣ приѣти.—

Кн. 18. | Год. I.

Писма или статіи ще
сѣ отпиратъ право до
Издателя въ Руссе.—
Неплатени писма не
сѣ приѣти.—

С Л А В А

ПОВРЕМЕННО ДУХОВНО СПИСАНИЕ

15. АПРИЛЪ. 1872.

ХРИСТОСЪ ВОСКРЕСЕ!

„Христосъ възкресе,“ са чува днесъ по сѣчкія пра-
вославенъ свѣтъ. Това благо извѣстіе за Христовото во-
скресение, развѣселило е много жалостни лица, зарадвало
е много наскърбени сѣрдца, утѣшило е много души, у-
крепило е вѣрата, разгрѣяло е любовта, утвърдило е
нашата надѣжда!

Тѣмнитъ гробъ не е вече за насъ страшенъ, за-
щото словото на вѣчната истина говори ни: какъ пѣма
остави душата ни въ гробътъ, не то ще допустне да из-
гине човѣкътъ — Изъ гробътъ сѣ засвѣтилъ Христосъ.
Смърта не е вече за насъ ужасна, защото Христосъ съ
смъртъта си, е умъртвилъ смърта, и на сѣчки ни даро-
валъ вѣченъ животъ.

Всеселете сѣ, ликуйте и радвайте сѣ, братія Христі-
ани! Победата Христова, е победа наша. Победила е свѣ-
тлината, паднала е тѣмнината. Победила е истината па-
днала е лъжата. Победила е правдата, паднала е непра-
вата. Победила е небото, паднахъ демонитѣ.

Но да би била та за победа „Господствіето Христово“
и за насъ полезна и спасителна — трѣба сѣрно да по-

дѣйствиува на душата и сърдцето ни. Ние трѣба да подигнемъ война противъ сами себѣ си и въ тази война да останемъ побѣдители. Ние трѣба да са подигнемъ противъ сичкитѣ грехове, страсти и лошевини, които сж овладели нашата душа и сърдцето ни. Ние сме длѣжни да изгонимъ измежду си сичкитѣ гоненія, завистѣта и неправдата и да ги заровимъ въ вѣчнія гробъ, отъ гдѣто да не излѣзѣтъ вече, — И тѣй, само на този начинъ ще можемъ да победимъ съ Христа и съ Него да въскрѣснемъ!

„Христосъ воскресе,“ — „Вистинна воскресе“ такъвъ гласъ са чува днесъ по сичкитѣ мѣста, бърда и планини, гдѣто Православіето слави воскресеніето си Христово. — Но на жалость, тѣя думи не са чуватъ на всякадѣ толкосъ ясно и вразумително. Има много мѣста, гдѣто ги е покрила жалостьта, или неправдата или голѣмото сиромашество и незадоволствіе.

Днешнія празникъ е пѣленъ съ свѣтлость, пѣленъ съ духовно утѣшеніе! Той ни уверява, какъ науката, която е проповѣдвалъ Христосъ Спаситель, до дето са е бавилъ на земѣта, е чиста чистѣйша наука. — Напредъ, много напредъ, е предсказалъ Христосъ, какво ще му са случи на този свѣтъ. — Казвалъ е, какъ злобни и пакостни хора, ще обръщатъ на зло неговата Божественна наука; какъ ще гонѣтъ и Него и ученицитѣ Му, ще ги мѣчатъ и най-послѣ ще ги предадѣтъ на самата смъртъ! И сичко това дѣйствително така ся случило! — Но за сичко това Христосъ Спаситель е утѣшавалъ ученицитѣ Си, като имъ казвалъ: „Не бойтеся отъ убивающихъ тѣло, душу же немогущихъ убити.“

Тѣй сжщо утѣшава и съвѣтѣва и насъ, любезни Христіани, Христосъ Спаситель, утѣшава ни и ни учи чрезъ Св. Евангеліе, да не са боимъ на този свѣтъ отъ никакви беди, него лошевини и искушенія, само ако знаемъ и сме уверени, какъ съвѣстьта ни е чиста. Защото когато е могѣлъ Христосъ Спаситель, и Неговитѣ святи ученици да претърпѣтъ толкози мѣки и гоненія, то какъ не би могли ние да трѣпимъ? А какъвъ би билъ оня човѣкъ, който не би претърпѣлъ нищо въ животѣтъ си? Той би

билъ съвсѣмъ неженъ и слабъ и не би знаалъ, какъвъ е този свѣтъ. Чрезъ мъки, и искушенія съзрѣва човѣкъ и са утвърждава въ добродѣтелята си. Човѣкъ, който не е билъ никога боленъ, не може да знае, колко е сладко и пріятно здравіето; човѣкъ, който не е никога гладувалъ, не може да знае, колко е сладко и пріятно ядѣніето. Сжщо и онзи, който не е нищо патилъ, не може да знае, колко е сладкъ и пріятенъ мирнія и покойнія животъ!

Съ воскресеніето Христово, захванало е грешното и заблуждено челоѡчество да слави воскресеніето си— и го слави вѣчно за слава на оногова, който е побѣдителъ на смъртъта, побѣдителъ на тъмнината.— Врагътъ е билъ още отъ създаеніето на свѣта непріятелъ на човѣка. Той е сѣялъ всяко зло по свѣта, и е противостоялъ на всяко добро. Има и днесъ на жалость синове отъ тъмнината, които пречатъ на доброто, но свѣтлината е по ягка отъ мракътъ. Сичкитъ лошевини, които владѣжтъ въ свѣта ще паднатъ, и на престола ще сѣдне, вѣчна любовъ и вѣчна правда, която ще владѣе съ свѣта, ще сѣди по правда, а не по милость, и всякому ще даде щото е заслужилъ.

Съ рожденіето си Христосъ Спасителъ е избавилъ човѣческія родъ отъ вѣчното проклѣтіе, съ кръщеніето си увѣрилъ ни е, какъ само онзи може да бжде спасенъ, който са кръсти въ името на Отца и Сина и Св. Духа. Съ смъртъта си е удовлетворилъ Богу Отцу своему за греховетъ на цѣль свѣтъ. А съ воскресеніето си показалъ е най-ясно Божественната си сила, посрамилъ е книжниците и Фарисентъ, показалъ е чи е той Богъ, чи е Той надъ естеството, чи е Той всемогущъ сътворителъ и чи *„Идѣже хошетъ Богъ, побѣждается естества чинъ.“*

О Боже, многомилостивій Боже! Утвърди и развѣсели нашитъ сърдца съ любовъта си, удостоявай ни непрестанно съ дароветъ и благодатьта си, дето винаги денъ и нощъ да мислимъ за Тебъ! Да Тя славимъ и превъзносимъ, да са веселимъ и хвалимъ съ Твоята непонятна сила, и съ чудното Ти Св. воскресеніе. Аминъ!

УЧИЛИЩЕТО Е НЕИЗБЪЖНО ПУЖДНО ЗА ЧОВЪЧЕСКИЯ ЖИВОТЪ.

Очевидно е, отъ каква полза е днесъ науката, и каква полза може да принесе съвѣдъ разуменъ човѣкъ на общія напредѣкъ. Пикой вече не са съмнѣва, нето може да се съмни, какъ общія дружественъ животъ може да напредне безъ наука. Гдѣто погледнемъ, на всяка старина, и въ всѣ-кѣй народъ, най-първо ще видимъ, колко са трудятъ хората, да полагатъ добри основи на най-потребнитъ науки, които сж пуждни за човѣческия животъ.

Гдѣто са разпространява душевния напредѣкъ повече и тамъ даже хората не сж забравили *мисленото* поучение, или да сж отхвърлили законитъ на първия учителъ, Господа нашего Исуса Христа. Сичко; даже и художествата и природата теглятъ къмъ съвършенството си, — а съвършенството е само тогасъ сходно на красния законъ, ако е основано на нравствеността.

Човѣкъ е казвами, споредъ Св. Писание, подобие Божіе, т. е. прилича на Бога. По това грочее спада въ длъжността му, да са приближи, колкото е възможно по-вѣче къмъ Бога, и да се усъвършенствува. — Богъ даде на човѣка умъ, съ него да мисли, да работи, да изпатѣрва и испитва свѣтовнитъ явления; затова е човѣкъ длъженъ, съ дарѣтъ си да си управлява животътъ тѣй, дето да може по вѣче и по-вѣче да се приближи Богу.

Човѣкъ е способно сътворение, той може да са навикне на сичко и да научи сичко. Отъ човѣка можемъ да направимъ човѣкъ, а можемъ да направимъ дивакъ, можемъ да му вкоренимъ звѣрскій нравъ.

Човѣкъ донася съ рождението си на свѣта чудна разгара и плодовита нива. — Посѣй добро сѣме, добро ще поникне. Посѣй зло, зло ще съберешъ. Следователно на човѣка *способността* зависи отъ обдѣлатели.

Дѣтето нето има, нето може да има, като неразвито и невинно, собствени мисли и желанія, то е сѣдно оржидіе на нашата воля, то знае да извърши и направи само онова, което е видѣло отъ по-възрастнитъ. Сичкия голѣмъ

свѣтъ е учителъ и примѣръ за всяко дѣте. Дѣтето са учи отъ старитѣ. Него възпитаватъ най напредъ родителитѣ му, а послѣ църквата и училището.

Презъ тѣ три възпиталища, длъжно е първо и първо да мине всяко дѣте, отъ тѣхъ ще приеме то въ младото си сърдце първитѣ познанія, които ако сж добри, съ врѣме ще го укрепятъ въ добродѣтеля, въ правдата и истинната, въ честността и почитаніето, въ доброто и милостята, за презъ сичкія му животъ.

Тѣ три възпиталища, длъжни сж да бждатъ твърдо, тѣсно и взаимно съединени помежду си. — Длъжни сж добръ да са познаватъ; защото иматъ да сѣжатъ на едно и сжщото поле благодатно сѣме.

Съгласіето зида домове, а несъгласіето руши и разваля градове.

На родителитѣ, на църковнитѣ и свѣтскитѣ учители е длъжността: да наставляватъ на добрия пѣтъ всяко дѣте, да го извѣдятъ на благодатния пѣтъ, който води къмъ честта, задоволствието и къмъ душевното спасеніе. — Тѣ сж третѣ възпиталища на душата, отъ които зависи съдбата на всяко дѣте, а много пѣти и на цѣль народъ.

Има мнозина между насъ, които казватъ: какъ отъ вѣрозаконното ученіе произлизвало нищо: но това може да имъ са опрости, защото незнайтъ какво говорятъ. Земни на единъ народъ вѣрата (особенно на нашия) кажи че Богъ иска: да не са почитатъ родителитѣ и по-старитѣ, да не са обичаи и подпомагани единъ другия, но да са гонимъ и биёмъ; чи тогасъ ще видимъ въ какво състояніе ще падне този народъ и до кога ще съществува.

Главния изворъ отъ когото може да са придобіе плодъ за науката, е нравствеността, а нравствеността ся съдържава въ вѣрата. Безъ нравствена наука нѣма напредкъ въ дружественія животъ. Училище безъ морално поученіе, не е отъ полза и нѣма никаква важность. Напраздно ще са учи единъ ученикъ въ високи училища по 20 год. ако нѣма въ мислитѣ си страхътъ Господень и сватитѣ Му поученія; такъвъ ученикъ, винаги ще пре-

зира брата си и отечеството си, той ще гледа за частния си интересъ, а не да помогне на общия напредѣкъ.

Когато би познавалъ сѣкій родителъ важността на изравственното поученіе, и когато би положилъ трудъ, да си въспитава дѣтето още отъ малко по моралнитѣ закони; такъвъ отецъ би посѣялъ сѣме, което би било за цѣль народъ отъ голѣма полза.

Училището приуготовлява дѣтето за явенъ животъ. Ако са научи дѣтето въ училището на добро, то когато порасте, ще прави пакъ добро; а доброто понеже са съдържава въ Христіанската ни наука, то нужно е предъ всичко Христіанската наука, да занимава първо мѣсто въ училищата ни.

Ако да не бѣхж нашитѣ училища и въспиталища, тогасъ много по-голѣма полза би произвѣли. Но като си помислимъ, какъ много родители си проваждатъ дѣтето въ училището, само за да не имъ плаче въ къщи, и то съ най-голѣмо заплашваніе: какъ учителятъ бие и други, тогасъ незнаемъ, каква наука ще придобіе това дѣте, което не знае нищо, освѣнъ да са плаши отъ учителя си, и какъ ще бѣде наказано ако непосѣщава училището.

Твърдѣ голѣма погрѣшка иматъ нашитѣ родители, за дето още отъ малки, заплашватъ дѣцата си, като имъ говорятъ: мълчи, чи попу ще ти одреже языкътъ и даскалу ще тѣ бие. А такова дѣте заплашено още отъ малко, и-ма единъ невразумителенъ страхъ въ сърдцето си, и щомъ види священника, то захваща да бѣга и да плаче; а ако посѣщава училището, то пакъ заплашено и отъ думитѣ: учителятъ бие; неможе да си изказва мнѣніето предъ учителя отъ страхъ, нето пѣкъ запомнюва, на каквото го учи учителятъ.

На сичко това поправленіето са иска отъ църковнитѣ учители; тѣ трѣба да покажѣтъ на народа недостатѣцитѣ му, и ползата отъ училищата, които сж първитѣ условія на напредѣкътъ и животътъ. — Но за да имамъ такива достойни учители, които да покажѣтъ важността на училищата, ние трѣба да имамъ и за тѣхъ особенни училища

ЦЪРКВА, НАРОДЪ И НОВАТА БЪЛ. ЕКЗАРХИЯ.

Ако са попитамъ искрено: какво имамъ? то ще чуйми, че имамъ нищо, освѣнъ една църква и священници; а сичко друго отъ което имамъ цѣль народъ (безъ разлика) полза, то неможе да са пазове чисто народно. Блазе на оня народи които иматъ сичко, което имъ е нужно и съ което са отличаватъ и напредватъ.

А какво да кажемъ и за малкото си народно при-
тѣжаніе, т. е. за църквата и за священниците си?!... какъвъ напредѣкъ е показала, до колко са е распроѣстрила нашата църква? Да ли е била основана на добри основи, да ли е отговорила на цѣльта си?!... Тежко и горко на църквата и на пастиритѣ и на народа. Сичко е било въ тъмнина, сичко е страдало, съ сичко са постѣпвало безъ размишленіе и немилостиво. — Българската църква до днесъ е била търговія за чуждъ народъ, съ неѣхъ сѣхъ търгували чужди патрици и владци, тя е била наслажденіе за чужди благоутробія, тя е била газена и осквернявана отъ чужди лукавства, отъ неѣхъ са хранили и обличали доста ленивци и нехрани-майковци; нашата църква е обогатила единъ чуждъ народъ, тя е давала животъ на Фенеръ и на модитѣ, отъ неѣхъ сѣхъ подигнати доста зданія и палати, съ една речъ Българ. Църква до днесъ беше зѣта подъ кирія. А священниците бѣхъ робови, и вѣрни служители на господаритѣ ѣ. Тѣ бѣхъ орѣдіе на лукавството и беззаконіята. До колко е страдала нашата църква, до колко е потѣпкана, до колко немилостиво е била събличана, това неможе да опише нето едно перо, нето може да постигне човѣческія умъ. Безбройни сѣхъ чудесата, съ които са бѣше удостоила нашата Православна Народна Църква. Но Божіето милосердіе и неизречениото Му, търпение не можа да търпи, нето да гледа за винаги св. си притѣжаніе, въ чужди рѣще, да са осквернява и злоупотреблява. Той вразуми най-сѣтне любезнитѣ си чада, откри имъ истинната и правдата, даде имъ дерзостъ да си избавятъ и църквата и себѣ си, отъ тѣзи пропастъ, да са освободятъ духовно единъ патъ за винаги, за да можатъ по вѣсело

да Му са молихъ и благодарихъ. — Хвала ти Боже на благодареніята! Търпеливъ Си билъ, но и многомилостивъ!.

Ако има нѣщо важно и любовитно за насъ Българите, то е църквата, и независимото ѝ управление. И най-злоковарния човѣкъ, и най-простия, любовитствувахе за това събитіе, т. е. за войната която съществуваше въ църквата ни. Сѣкій искаше да чуе нѣщо върху този важенъ за насъ въпросъ. Безбройни жертви са принасяха за това рѣшеніе, сѣкій съ петърпение чакаше да види свършваніето на това чудно събитіе. даже и чуждитъ народи не бѣхъ къмъ това хладнокръвни. И ето днесъ чудно свѣтна една духовна заря за Българ. Църква, излѣзе отъ тъмнината и видѣ свѣтливата, развѣсели много сърдца, отдаде горѣщи благодаренія Всевишнему, за избавителя ѝ; съ една речъ Българ. Църква влѣзе въ новъ животъ, народътъ е веселъ, священниците съ голѣмо възхищеніе извършватъ Божественната Литургія, сичко са отърнало въ рай. Българскія Екзархъ стои на челото, припознатъ отъ милостивъ Господарь, ще ръководи и управлява съ многобройни църкви и священници. Да, Българската Църква е вече независима, тя е освободена, тя е украсена съ духовенъ първоначалникъ, и отъ нея ще произлизатъ вече Божествени добрини и благодати.

Голѣма е наистинна днешната ни радостъ, голѣма е надѣждата ни, но ако би да останемъ и въ този случай излѣгани и злоупотребени, тогасъ тежко и горко на църквата, а още по-вѣче на началниците ѝ. — Казахми, че е голѣма радостъта ни, но по-голѣма трѣба да ни бѣде грижата, за подкрепленіето и за възобновленіето на църквата ни. — Сега е врѣмето въ което трѣба да бѣдемъ най-внимателни и желатели на доброто, сега трѣба да пазимъ какви началници, ще приѣмимъ отъ които ще зависи сичката сѣдба на църквата ни; сега сме длъжни като Христіани да покажемъ че желайки отъ сърдце да имаме чиста и истинска Христова Църква, а не продавалища. — Който познава по-отблизо нашето священство мирското и монашеското, той навѣрно ще признае, че има пакъ опасностъ за църквата ни; лесно може да са подигне по-

страшна распра въ църквата ни, само ако са изберагь за пачадници. такива лица, които сж напоени, съ фанатическй духъ. които сж безъ чувства, които гледатъ само за частни си интересъ, и които нѣма можатъ да отговорятъ на високото си званіе, нето на народнитѣ нужди.

Нашата църква, народа, свещенството ни и сичко друго има голѣма нужда отъ съживяваніе, има нужда отъ животъ; сичко си иска поправленіето. сичко чака за помощъ. А главната и единствена надѣжда е, въ новитѣ бждущи църковни и народни Архипастіри и водители. Ако сж тѣ вредни и достойни, ако иматъ въ сърдцето си любовъ и почитъ къмъ църквата, ако сж напоени съ Христіанскй духъ, ако осѣпатъ благодатъта Божія, то тогасъ навѣрно ще свършатъ онова което е захванато, ще допълнятъ онова което е оцърбено, ще сътворятъ онова, което е нестворено, и ще възкресяватъ, а не умъртвяватъ. Отъ такива пастіри има днесъ нуждъ Българската църква. такива сж достойни за това високо и свято званіе, тѣ само ще можатъ да отговорятъ на тежкитѣ нужди и да изцерятъ църковнитѣ болки; следователно трѣба такива да са избержтъ и поставятъ за управители, свр. сичко да са върни по достоинство, а не по милость и пріятелство. Сичко да става съ народа, а не произволао.

Ако е единственното ни желаніе да имамъ само владици, съ едно голо нѣ, били тѣ достойни или не, учени или прости, то тогасъ напраздно са радвами, на освобожденіето си, напраздно ще ни бжде и Екзархѣта, когато отъ сичко това нѣма да има народа никаква полза, а напротивъ тѣтъж ще има, защото ще плаща владищина и др. Когато е вече готово свършенъ Българ. църковенъ въпросъ. то не би било зло, ако са изберахъ по-скоро владицитѣ, и да съ испроводи сѣкій въ епархѣта си, защото както са научавани, отъ старна на свещеницитѣ ни, ставали голѣми безаконія и злоупотребленія.

Дано сичко са уреди, тѣй както е Богу угодно и

народу повољно. за да не подпадне църквата ни пакъ въ
сжщото си състояніе, него да са събличатъ членовѣтъ ѝ.

УСЛОВІЯ КОИТО ТРѢБВА ДА ВАРДЯТЪ ИСТИННО КАЮЩИТЪ СЯ.

„АЩЕ НЕ ПОКАЕТЕСЯ, ВСИ ПО-
ГИБНЕТЕ (Лук. XII. 5.)“

Господь нашъ Іисусъ Христосъ установилъ въ свя-
тата си църква за всичкитъ врѣмена спасителното таин-
ство кръщеніето. въ което человекъ ся ражда, съ сила
на Духътъ Божій, въ новъ духовенъ и святъ животъ, и
далъ обѣщаніе, че този: *Иже вѣру иметъ и претитъся,*
спасенъ будетъ (Марк. XVI, 16). Всѣкой който приема кръ-
щеніе, ся отрєква отъ служеніето на діаволътъ и ся о-
бѣщава да живѣй за единого Бога; защото инакъ е не-
възможно да наслѣди вѣчното блаженство, и трѣбва да
пази нескверна и свѣтла ризата на оправданіето и свя-
тостъта, съ която ся ній невидимо обличае въ свято-
то кръщеніе, и видимия знакъ който бива като бѣла одежда
(дреха), възлагаема на крещаемія. Въ вѣчното Христово
Царство *не иматъ вниѣти всяко сѣверно, и творяй мер-*
зостъ и лжу (Апок. XXI. 27). Но кой отъ смъртнитъ
може да каже за себѣ си, че той запазва неповредими
даденнитъ му при свято крещеніе заповѣди, че са от-
клонява винаги отъ грѣхътъ, и всѣкога въ всичко пос-
тѣжива по законътъ Божій? — *Нестъ человекъ праведенъ*
на земли, иже сотворитъ благо, и не согрѣшитъ. (Ек.
VII. 21). Казалъ е единъ отъ дрѣвнитъ учители на по-
каяніето. — Св. Апостолъ Іоанъ казва: *Аще речемъ, яко*
грѣха не имамъ, себе прельщамъ и истинны нѣсть въ
насъ. (1. Іоан. 1. 8.). Кой ще ни исцѣли отъ грѣховнитъ
рани, съ които *и* сами покривами? Кой ще ни примири
съ Бога, когото прогнѣвяваме на всѣкій часъ? Кога ще
загладимъ волнитъ си и неволни покрѣшки? За сичко това
Христосъ Спаситель, който познава немощта ни, уста-
новилъ е спасителното таинство за покаяніе, въ което,

въррующія може да ся омие отъ грѣховѣтъ, като въ второ кѣпаніе направенно подиръ кръщеніето. Той е далъ на Апостолитѣ и на тѣхнитѣ приемници, т. е. на Епископитѣ и Прѣсвитеритѣ, власть да прощаватъ грѣхове. *Пріимите Духъ святъ, казалъ имъ Господъ, имже отпустите грѣхи, отпустятся имъ: и имже держите, держатся.* (Іоан. XX. 22, 23.). Впрочемъ, да не глѣдаме на тѣзи видима легка възможность че ся получава прощеніе на грѣховѣтъ чрезъ покаяніе, защото всички които идатъ къмъ този Спасителевъ пѣтъ, неполучватъ желяемата полза. А отъ какво е това? Отъ това, че истинното покаяніе отъ страната на чловѣка е подвигъ немаловаженъ, който винаги не може да ся свърши. Богъ ни е далъ обѣщаніе за покаяніе, съ което може да ся унищожатъ и изгладатъ всичкитѣ наши грѣхове, направени тука на земята, само тогава, когато ній знаемъ, въ какво ся състои това покаяніе, и какъ трѣбва да ся ползуваме съ него? Въ какво ся състои подвигътъ за покаяніе, и какъ трѣбва той да ся върши?

Съзнаніе за грѣховѣтъ си и дълбоко съкрушеніе за сътвореніето имъ—ето първото, което ся иска отъ съвѣкій Христіанинъ за истинното му покаяніе. Грѣшникътъ е длъженъ да почувствува всичката гнусота отъ прегрѣшеніята си, всичката си виновность предъ Бога; длъженъ е да осѣди самъ себѣ си и отъ все сърдце да возопіе къмъ Бога: *Боже милостивъ, буди ми грѣшнику* (Лук. XVIII, 13). Преди да пристѣпи къмъ тайнството за покаяніе, или тѣй називаемата, исповѣдъ, трѣбва да ся примири съ ближнитѣ си, ако е обидѣлъ насъ или отъ насъ обидѣнъ,—да ся примири или видимо, или ако е това невъзможно, вътрешно—въ душа, т. е. да го прости отъ чисто сърдце безъ най-малко възспоминаніе за отмъщеніе. Съвѣкій Христіанинъ е длъженъ да си отстрани духътъ отъ всичкитѣ вънкашни прѣдмети и да съсредоточи всичкото си вниманіе върху себѣ си, и на вътрешното си състояніе; длъженъ е да изслѣдва внимателно поведеніето и дѣлата си. Покаяніето ся състои въ съзнаніето на грѣховѣтъ си: *„Беззаконіе мое познахъ, и грѣха моего не покряхъ, го-*

вори Пророкъ Давидъ (Гос. XXXI, 5). *Праведникъ себе самага оглагольникъ въ прѣсловіи* (Пр. XVIII 17).“ О-сѣжданіето на самага себѣ си е начало на спасеніето казва Преподобній Илѣ. Затова Св. Църква учи да ся мо-лимъ така: *Господи! избави мя отъ всякаво незнаніе, забраваніе и окаменено нечувствіе.*

Мнозина като отиватъ на исповѣдь при духовнія о-тець, на въпросътъ: въ какво сте грѣшнии? отговарятъ: въ всичко сме грѣшнии. Въ какво именно, въ какво повече или по малко си познавате грѣхове? На това мълчатъ. Отъ тука ся види, че кающитѣ не са вицкнали въ себѣ си за да познаятъ душевнитѣ си грѣхове.— „Който съ-кидневно мисли за грѣхове? си, той ще ся избави отъ тѣхъ, и той непременно ще достигне до тѣхното исцѣ-леніе; а който само говори: азъ съмъ грѣшенъ, но не си представлява грѣхове? на яве, и не си ги припомня: въ това и това съмъ азъ съгрѣшилъ, той никога нѣма да престане отъ да грѣши; той, ако и често да ся исповѣ-два, никога нѣма да мисли за своето исправленіе.“ (Бес. Св. Злат. на посл. къ Евр. 9.). Не е само да ся каже: азъ съмъ грѣшникъ, но трѣбва да ся припомня всѣкій видъ грѣхове, затова щото, както огънь, като падне въ тръни, скоро и легко ги истребява, тъй и душата, често като ги припомня и разгѣдва, легко и скоро ги истребява и заглажда говори Св. Златоустъ (въ словото си за покаяніе. Воскр. Чт. 16 та година, стр. 444.).“ Само отъ познаніето на гибелността въ грѣховното състояніе ражда ся въ ду-шата отвращеніе отъ грѣхътъ, ненависть къмъ грѣхътъ и желаніе да ся обърне къмъ пътьтъ на добродѣтелята и спасеніето. Чловѣкъ болѣвъ по тѣло, догдѣто не почув-ствува болѣстьта си, и не познай гибелността и врѣдата отъ нея, до тогава не му е потребно лекарството. (Слѣдва).

ХРИСТИАНСКИ РАЗМИШЛЕНІЯ

за надѣждата на възкресеніето.

Защо спомѣнуваме мъртвитѣ си съ жалость и въз-

дишаніе? А защо не са същами на тѣхъ съ радостъ и съ задоволствіе?!

Когато са плашимъ, като си паумѣваме за онѣя, които трѣба да сиомѣнуваме съ задоволствіе: то тогасъ съ това доказваме, че ни е жално, за дето мъртвитѣ съ лошевитѣ си дѣла. нѣма да са удостоятъ съ царство небесно, нѣ съ вѣчна мѣка.

Може би да каже нѣкой. Не ми е тежко за това, нѣ за дето изгубихъ онѣя, които обичахъ!— Но, това не ся случва само съ човѣцитѣ, нѣ и съ сичката природа! Онова което е повѣрено на врѣмето, неможе да са задържи до вѣки. И самото небе не е покрито винаги съ звѣзди. Нето ся свѣтлѣе винаги земята; сега е день, а послѣ нощъ. Имали нѣщо по-драго и по пріятно отъ слънцето? И слънцето ся крие съкій день предъ очитѣ ни, но пакъ не ни е жалъ за дето то залѣзва, защото са надѣваме какъ пакъ ще го видимъ!—

Трѣба, да бъдемъ търпеливи! Когато не ни е жалъ за дето захожда слънцето, или мѣсецътъ или звѣздитѣ: тогасъ защо жалимъ, когато умрѣ нѣкой отъ родътъ ни?! Жалостята трѣба да бѣде съединена съ търпеніето; въ злощастіето си трѣба да бѣде човѣкъ умѣренъ, както и въ радостта си; не е добро да плаче човѣкъ безъ мѣрка.

Въскресеніе ще бѣде за това, за да приеме съкій плата, сиоредъ дѣлата си. Отъ това слѣдва, какъ въ него день трѣба да стане и тѣлото изъ мъртвихъ, защото и нѣговитѣ дѣла ще ся съдятъ. А какъ би могла самата душа да отговаря и за себѣ си, и за тѣлото!— Въскресеніето е обѣщано на сички ни; но човѣкъ затова твърдѣ не вѣрва, защото ни не сме го заслужили, но то е даръ Божій.

Надѣждата за въскресеніето потвърждава цѣлъ свѣтъ, състояніето на тваритѣ, редътъ на плодоветѣ които слѣдватъ единъ подиръ другій, знаковетѣ на роженіето и смъртта, промѣненіето на деньтъ и нощта. Самата земж, не би могла да даде плодъ, когато би ѣж грѣяло слънцето непрестанно.— Да промислимъ и върху самото сѣме. Не са ли зарѣва сѣмето, когато са сѣе, — и невъскръсва ли,

като никне?! Каквото е посѣяно, то въскръсва, и каквото е умрѣло, то са съживѣва, и бива отъ същия родъ. Споредъ както не остава сѣмето въ земята мъртво за винаги, тъй сѣщо нѣма да остане нето човѣкътъ. Или е невѣроятнo да въскръсне, отъ тѣло, тѣло?! Каквото зърно са посѣе, таквось и изниква; зърното са украсява съ цвѣтѣ и са облича въ кожа: „Подобаетъ бо тѣлѣнному сему облещися въ нетѣлѣніе, и мертвенному сему облещися въ безсмертіе.“ (1. Кор. гл. 15. ст. 53).

Петрѣба да мислимъ, чи нѣма въскръснемъ изъ мъртвихъ. Когато Богъ не оставя да пропадне природата, която е дадена на човѣка:— може ли да са помисли, какъ милостивій Богъ ще остави, да пропадне човѣкътъ, който е създаденъ по образу Негову?! Или е нѣщо невѣроятнo, чи можѣтъ мъртвитѣ да са съживятъ? „Безумне, ты еже сѣеши, не оживетъ, аще не умретъ.“ (1. кор. гл. 15. ст. 36). Ето какво казва Св. Писаніе: „И въ то время спасутся людіе твои вси, обрѣтшіися вписани въ книзѣ, и мнози отъ спящихъ въ земли персти востанутъ, сіи въ жизнь вѣчную, а оии въ укоризну и въ стыдѣніе вѣчное. И смящшіи просвѣтятся аки свѣтлостъ тверди, и отъ праведнихъ многихъ аки звѣзды во вѣки.“ (Дан. гл. 12. ст. 1, 2 и 3). Праведно е казано: Много отъ онія които спѣтъ ще въскръснатъ,— да би са знаело, какъ смъртъта не е вѣчна, нѣ както и снѣжтъ, за врѣме!— А за дето са сравнява бъдущія животъ съ звѣздитѣ, то ще каже, чи бъдущій животъ е по-добъръ отъ този, който са преминува въ жалость и болѣсть!—

Трѣба прочее, да размишлявами върху това често, и да немислимъ че думитѣ на Св. Писаніе съ човѣческа лѣжа, но тѣ сѣ святи Божіи думи.

за любовта Божія и търпението Му.

Когато би размислили разумно върху Божіето търпение къмъ насъ, което ни Той показва въ всякій случай, ние не би си въздигали очитѣ на горе къмъ небето, но винаги би обитавали въ най-голѣма смиренность.

Божіята любовь ни е сътворила, за да живѣими; но

ние сме на жалостъ заблудили съ непослушния грѣхъ. Божіето търпение не ни е оставило, да погинемъ въ грѣхътъ си — Христосъ ни е искупилъ отъ смъртта съ собствената си кръвъ: Направилъ е, да можемъ да са наслаждаваме отъ сичката земя, и отъ самото небе. — И днесъ даже по-вѣчето грѣшимъ на сѣкій часъ; но Неговото търпение е и сега сящото, което е било и винаги, а милосърдіето Му незнае нето сега за никаква злоба, споредъ както не е никоги нето знаело. Ний Го хулимъ; но Той е милостивъ, и ни утѣшава съ чловѣколюбіето си: дава ни дѣждъ, и сичко което ни е нужно за прехрана, за да не умремъ отъ гладъ. Мнозина има които отиватъ да крадѣтъ и убиватъ; но Той ги покрива и запазва: не дава да ги уловятъ и наказватъ. Мнозина са случватъ на морето въ страшна буря но Той неоставя да са потонятъ въ дѣното на морето. Мнозина са кълнѣтъ въ имѣто Му лъжно и лукаво; но Христовото търпение е велико: Той не имъ връща зло за зло. Мнозина има които презиратъ и неиспълняватъ святитѣ Му заповѣди, но Той и тѣхъ обича. Мнозина има които не го вѣрватъ, не му се молятъ и нѣматъ никаква надѣжда въ Него, но Той и на тѣхъ помага, дава имъ животъ. Различни грѣхове ставатъ по земята отъ чловѣческия родъ: но Богъ търпи сичко, като чака, да са отхвърлятъ грѣшниците отъ лъжата и да се обърнатъ къмъ истинната.

Богъ не желае никоги смъртта на грѣшникътъ, но още му дава всяко наслаждение и утѣшение. Пчелитѣ обикалятъ долините и полетата, търсятъ и събиратъ медъ, за да ни засладятъ гърлото; сичките растенія растѣтъ, озрѣватъ и даватъ плодове, за да ни наситятъ и веселятъ!

Достойно е, да размишлява сѣкій Христіанинъ върху това! Ние грѣшимъ безъ страхъ, а Богъ ни търпи. Но Той нарочно затова ни търпи, за да са покаями веднѣжъ за винаги отъ грѣховетѣ си, да не вършимъ онова което е противно Нему и на съвѣстѣта ни, но да са обърнемъ къмъ Него съ добри дѣла, и да имаме надѣжда и търпение, какъ ще ни изпълни всяко едно желаніе,

Богъ е нашъ Отецъ, а ние сме Негови чела. Сле-

дователно Той са грижи и ще са грижи за чедата си, ако го слушатъ и почитатъ.

ЯВНА БЛАГОДАРНОСТЪ.

Ученицитѣ отъ крайненското Бъл. училище, въ Руссе ненамиратъ думи съ които да благодарятъ на род. Г-нъ Х. Захарія Княжевски, за подарокътъ му отъ едно цѣло тѣло Географически карти, съ които са улесниж да можатъ да учатъ землеописаніето по-снсователно и по-вразумително.

ОТГОВОРИ.

Г-ну Г. К. Б. въ Ломъ. Благодаримъ ви сѣречно на честваніето за Св. Воскресеніе. Зарадвахте ни крайно. — Г-ну К. С. Бовческій въ Х-олу-Пазарджикъ. Испроводенитѣ ви имена пріехми; ненамирамъ думи, съ които да ви благодаримъ на труда, радваме са на пріятелството ви. — Г-ну Д. П. П. въ Ловечъ. Жалъ ни е за дето неможемъ да ви изпълнимъ желаніето. —

 По причинж на Свѣтлото Христово Воскресеніе листа ни по-закъснѣ малко. Молимъ за извиненіе.

 Напомпюваме и молимъ, който ни е длѣженъ за листътъ, да ни испроводи стойността, за да не терлимъ никакви мъки, него да му предавамъ имѣто на явностъ.

Издат.

Издатель: Т. Х. Станчевъ.

Въ Печятиницатъ на Дунавскатъ Область.

(طوبه ولايتى مطبعه سنده باصايشدر)